

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 13. januar 2020 af Østre Landsrets 10. afdeling
(landsdommerne Lene Jensen, Benedikte Holberg og Martin Hall (kst.)).

10. afd. nr. B-25-19:

Appellanten

(advokat Klaus Kastrup-Larsen

ved advokat Asger Birkegaard, prøve)

mod

Uddannelsesforbundet som mandatar for

Indstævnte

(advokat Søren Kjær Jensen)

Retten i Helsingør afsagde den 31. oktober 2016 deldom (BS 1F-1078/2015), hvorefter Appellanten blev fundet erstatningsansvarlig for den skade, som Indstævnte pådrog sig den 11. juli 2012, og hvorefter han ikke havde udvist en egen skyld, der berettigede til bortfald af eller fradrag i en eventuel erstatning eller godtgørelse som følge af ulykken. Byretten afsagde endelig dom i sagen den 20. december 2018, hvorefter Appellanten skulle betale 584.720,95 kr. med tillæg af renter til Indstævnte

Dommen er anket af Appellanten
betaling af et mindre beløb.

med påstand om frifindelse, subsidiært

Uddannelsesforbundet som mandatar for Indstævnte har nedlagt påstand om, at Appellanten til Indstævnte skal betale 560.000 kr. med tillæg af procesrente af 363.861,92 kr. fra den 2. september 2015 og af 196.138,08 kr. fra den 4. maj 2018.

Der er for landsretten enighed om den beløbsmæssige opgørelse af Indstævnte erstatningskrav.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af Vidne 1 Indstævnte og Vidne 2

Vidne 1 har forklaret bl.a., at ledelsen på produktionsskolen stod for den overordnede planlægning af de aktiviteter, der skulle foregå på tværs af værkstederne, ligesom ledelsen udarbejdede årsplaner for de enkelte værksteder. Det var værkstedslærerne, der gav besked om, hvilke opgaver de ønskede at udføre på værkstederne. Selve planlægningen og udførelsen af de enkelte opgaver var op til den enkelte værkstedslærer, og i det hele taget arbejdede værkstedslærerne meget selvstændigt. Der var ikke nogen i ledelsen, der havde de nødvendige faglige kompetencer til at diskutere de enkelte opgaver med værkstedslærerne. Der var ca. 20 ansatte på skolen i 2012, hvor han var ledelsesmæssigt ansvarlig for arbejdsmiljøet.

Det var den enkelte værkstedslærer, der stod for indretningen af værkstederne og besluttede, hvad der var brug for af udstyr og værktøj. Hvis der var ønske om indkøb af udstyr til en konkret opgave, blev det drøftet med ledelsen, hvorefter der blev foretaget indkøb, hvis det økonomisk kunne betale sig i forhold til opgaven. Der blev ikke slækket på sikkerheden, og hvis et indkøb, som vedrørte sikkerheden, ikke økonomisk kunne betale sig, sprang man opgaven over.

Han kendte Indstævnte inden han ansatte ham som værkstedslærer, og han vidste, at Indstævnte var rigtig god til sit arbejde. Der var ved ansættelsen tale om et nyåbnet værksted, og Indstævnte fortalte selv, hvad der skulle indkøbes til værkstedet. Indstævnte var meget optaget af, at tingene skulle være i orden, og at der blev anvendt det rigtige udstyr. Hvis der skulle anvendes specialudstyr, havde Indstævnte det typisk på lager i sin egen virk-

somhed. Indstævnte gav i det hele taget klart udtryk for, at han godt vidste, hvordan tingene skulle gøres.

Han kan angående Indstævnte uheld huske, at han fra kommunen fik at vide, at der var tale om et "risikotræ", som de gerne ville have fældet, da det ellers risikerede at vælte ved næste storm. Han fortalte dette til Indstævnte og gik ud fra, at Indstævnte ville udføre opgaven. En lokalavis skrev efterfølgende en historie om træet, hvorefter kommunen på ny henvendte sig med anmodning om, at træet blev fældet. Han sagde herefter til Indstævnte, at det var på tide at få lagt træet ned. Han vidste ikke, hvor stort træet var. Han var heller ikke klar over, hvordan eller hvilken dag Indstævnte ville fælde træet. Han havde en forventning om, at Indstævnte ville stoppe udførelsen af opgaven, hvis han ikke mente, at han havde det rette udstyr. Hvis Indstævnte havde sagt, at der skulle bruges ekstraudstyr, ville produktionsskolen have sørget for det, da aftalen med kommunen om varetagelsen af plejen af skoven var økonomisk god for skolen.

Indstævnte har forklaret bl.a., at Vidne 1 havde rykket ham angående fældningen af det pågældende træ. Han havde forstået det sådan, at træet skulle ned inden sommerferien, da det udgjorde en risiko for publikum.

Når han i byretten har forklaret, at han var usikker på, hvordan arbejdet skulle udføres, skal det forstås på den måde, at han var usikker på, hvordan træet skulle fældes, idet der var bagvægt på træet. Hans usikkerhed gik således ikke på selve sikkerheden ved den valgte metode.

Han ville ikke topkappe træet, dvs. fælde det oppefra i mindre bidder, men fælde det nedefra. Træet ville falde ind på en nabogrund, hvis det blev fældet fra bunden. Han ville derfor fastsætte en stålwire ca. 2/3 oppe på træet og fastgøre denne til et spil på hans bil, så han kunne skære træet forned og herefter trække i spillet, så træet faldt ned i skoven i stedet for på nabogrunden. De første 5-6 meter af stammen på træet var mere end 5 meter i omkreds, og hans mastegjord kunne ikke nå rundt. Hans plan var at sikre mastegjorden efter de 5-6 meter, og han sikrede sig indtil da ved at træde et skridt op ad gange på stammen og fastgøre mastegjorden på den ene stab og livlinen på den anden. Der var en kallusring om stabben, hvilket indikerede, at denne var sund. Det så ud til, at træet var angrebet af svamp oppefra, men han havde ikke grund til at tro, at træet var svækket i bunden. Det kom derfor bag på ham, at stabben knækkede. Han mener, at hans fremgangsmåde var forsvarlig, og

det er en metode, der praktisk anvendes, men der er ikke tale om en metode, som der blev undervist i på skolen. Hvis der er tydelige tegn på råd, vil metoden ikke blive anvendt. Hvis der skulle være lejet en lift, ville dette have kostet 17.500 kr. plus moms, hvilket produktionsskolen skulle betale ud af værkstedets budget.

Vidne 2 har forklaret bl.a., at værkstedslærerne arbejdede meget selvstændigt, og at de stort set hele dagen var alene med eleverne. Der var nogle større opgaver, der blev aftalt mellem ledelsen og den enkelte værkstedslærer, som eksempelvis varetagelsen af plejen af X skoven, men de mindre opgaver tog værkstedslærerne selv ind.

Det var værkstedslærerne, der havde fagkundskaben og skulle fortælle, hvis de havde brug for noget sikkerhedsudstyr. Hun var ikke selv inde over sikkerheden på værkstederne, men hun holdt samtaler hver tredje måned med eleverne og værkstedslærerne, hvor det bl.a. blev drøftet, om eleven huskede at bruge det relevante sikkerhedsudstyr. Det var den enkelte værkstedslærer, der definerede, hvad eleverne havde brug for af sikkerhedsudstyr. Der var også et sikkerhedsudvalg på produktionsskolen, men det var ikke noget, som hun var involveret i. Hendes opgaver var primært af pædagogisk karakter.

Hun vidste ikke noget om, hvordan eller hvornår det pågældende træ skulle fældes af ^{Indstævnte} Selve udførelsen af opgaverne hørte under værkstedslærernes kompetence, og det var ikke noget, der blev drøftet med ledelsen. Hun tror ikke, at Indstævnte ville have påtaget sig en opgave, som han mente var farlig.

Procedure

Parterne har for landsretten i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten i det omfang, sagen har været til pådømmelse i landsretten, og har procederet i overensstemmelse hermed.

Landsrettens begrundelse og resultat

En produktionsskole er ikke undtaget fra arbejdsmiljølovens regler, jf. arbejdsmiljølovens §§ 2-4. Appellanten er derfor underlagt et strengt arbejdsgiveransvar i forhold til sine ansatte og har ikke kunnet overlade det sikkerhedsmæssige ansvar til den enkelte lærer uanset dennes kompetencer.

Herefter, og af de grunde, der er anført i byrettens deldom af 31. oktober 2016, tiltrædes det, at Appellanten _____ er erstatningsansvarlig for den skade, som Indstævnte _____ pådrog sig den 11. juli 2012, og at Indstævnte _____ ikke har udvist en sådan grad af egen skyld, at der er grundlag for bortfald af eller fradrag i en erstatning eller godtgørelse som følge af ulykken.

Landsretten stadfæster herefter byrettens dom, dog således at erstatningsbeløbet til Indstævnte _____ ændres til det beløb, som parterne er enige om.

Appellanten _____ ”skal betale sagsomkostninger for landsretten til Uddannelsesforbundet med i alt 50.000 kr. til dækning af udgifter til advokatbistand inkl. moms. Ved fastsættelsen af beløbet er der ud over sagens værdi taget hensyn til sagens omfang og varighed.

T h i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom stadfæstes med den ændring, at Appellanten _____ til Indstævnte _____ skal betale 560.000 kr. med tillæg af procesrente af 363.861,92 kr. fra den 2. september 2015 og af 196.138,08 kr. fra den 4. maj 2018.

I sagsomkostninger for landsretten skal Appellanten _____ betale 50.000 kr. til Uddannelsesforbundet.

Det idømte skal betales inden 14 dage efter denne doms afsigelse.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

(Sign.)

— — —

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 13-01-2020

Peter Emil Nielsen
Retsassistent

